

UABIO

Проблеми сектору
виробництва
біогазу/біометану в Україні

Гелетуха Георгій, д.т.н.,
Голова правління
Біоенергетичної асоціації України

Члени БАУ

Дякуємо компаніям та експертам, які
приєдналися до Асоціації!

12

років

9

фіз.осіб

57

компаній

20+

експертів

Сектор біогазу/біометану в Україні (2024-2025)

Індивідуальні проекти варіюються від 125 кВт е до 26 МВт е встановленої потужності.

Широкий спектр галузей промисловості та різних видів сировини.

Параметри	БІОГАЗ	БІОМЕТАН
Встановлена потужність	140 МВт е	41 млн м ³ /рік
Кількість заводів	85	4
Газові мережі	33 400 км, 1390 газорозподільних станцій	

Чому біометан в Україні?

Україна має найбільшу в Європі площу сільськогосподарських угідь, і, відповідно, один з найкращих в світі потенціалів аграрної сировини для виробництва біометану.

Україна може запропонувати найдешевшу сировину для виробництва біометану і конкурувати з будь-якими країнами на ринку біометану.

Україна має розвинену систему газових мереж (ГТС і ГРМ).

Структура сільськогосподарських підприємств сприятлива для виробництва біометану (значна частка великих і середніх підприємств).

Можливість експорту біометану на преміальний ринок ЄС, де прийнято амбітні плани з виробництва біометану (REPowerEU): 35 млрд м3/рік у 2030 р.

Україна потенційно може забезпечити до 20% цієї потреби.

Проекти в Україні

Експорт біометану.
Старт лютий 2025

N	КОМПАНІЯ	МІСЦЕ РОЗТАШУВАННЯ	Потужність, млн М³/рік	Приєднання	Сертифікація	Старт, рік
1	ТОВ «Галс Агро»	Чернігівська обл.	3.0	ГРМ	ISCC	2023
2	VITAGRO Група компаній	Хмельницька обл.	3.0	ГРМ	ISCC	2024
3	МНР	Дніпропетровська обл.	11.0	ГРМ	ISCC	2025
4	МНР	Вінницька обл.	24.0	Bio LNG	ISCC	2025
5	ТОВ «Теофіпольська енергетична компанія»	Хмельницька обл.	56.0	ГТС	ISCC	2025
6	ТОВ «Галс Агро»	Київська обл.	3.0	ГРМ		2025
7	ТОВ «ЮМ ЛІКВІД ГАЗ»	Вінницька обл.	11.0	Bio LNG		2025
	ВСЬОГО		111.0			

Потенціал виробництва біогазу/біометану в Україні до 2050 року

БІОГАЗ/БІОМЕТАН, млрд м3/рік	
Біогаз з відходів тваринницьких підприємств	0,9
Біогаз з пожнивних решток с/г культур	5,2
Біогаз з побічної продукції харчової переробної промисловості	0,7
Біогаз з твердих побутових відходів	0,5
Біогаз з осадів стічних вод (комунальні очисні споруди)	0,1
Енергетичні рослини: біогаз з силосу кукурудзи (з 1 млн га)	3,8
Біогаз з покривних культур (20% ріллі)	9,8
Біогаз з БМ, отриманий термічної газифікацією (10%)	1,0
БІОГАЗ/БІОМЕТАН, всього	21,8

Експорт до країн поза Енергетичним Співтовариством

Експортне мито на біометан
до Швейцарії та
Великобританії та інших

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 03.06.2008 № 309-VI передбачає експортне мито у розмірі 35% митної вартості на природний газ у газоподібному та скрапленому стані

Експортне мито не застосовується до експорту природного газу до держав – членів Енергетичного Співтовариства

Біометан також підпадає під дію цього мита у випадку експорту до країн, які не є членами Енергетичного Співтовариства

Експорт до країн поза Енергетичним Співтовариством

Експортне мито на біометан
до Швейцарії та
Великобританії та інших

Такі країни як Швейцарія, Велика Британія та інші не входять до Енергетичного співтовариства, але демонструють реальний інтерес до імпорту українського біометану

Для розвитку експорту біометану до цих держав доцільно скасувати експортне мито

Підписати двосторонні угоди про визнання українських гарантій походження на біометан з такими країнами

Податок за викиди CO₂

Необхідність сплачувати
податок за викиди CO₂

Скасувати податок на CO₂ для біопалива,
за аналогією з європейськими практиками

Прийняти законопроект про внесення
змін до Податкового кодексу України
№9596 та №9597 від 09.08.2023

Включити до переліку установок, які
звільняються від сплати податку,
установки, що виробляють біоетанол та
біометан

Бар'єри для підключення біометану до мереж

Виробники біометану стикаються з проблемою виконання вимоги Кодексу ГТС щодо якості газу при його подачі до мереж

Біометан не містить горючих сполук, що зазвичай присутні в природному газі, які мають вищу теплотворну здатність, ніж метан

Технології збагачення біогазу до біометану не завжди дозволяють досягти необхідної концентрації метану

Потрібно якнайшвидше ухвалити Технічний регламент природного газу (в редакції від 11.04.2023) – вимога на рівні 10,5 кВт·год/м³ за 25 °C/0°C є прийнятною

Порівняння вимог для мінімальних значень вищої об'ємної теплоти згоряння біометану (Hs) в різних країнах

Країна	Нижня межа значення Hs		Умови вимірювання	Коефіцієнт перерахунку (ДСТУ ISO 13443)	Значення Hs для умов (25 °C/20 °C)	
	МДж/ м3	кВт*год/ м3			МДж/ м3	кВт*год/ м3
Україна	36.20	10.06	(25 °C/20 °C)	1.0000	36.20	10.06
Франція (гази типу H)*	38.52	10.70	(0 °C/0 °C)	0.9289	35.78	9.94
Франція (гази типу B)*	34.20	9.50	(0 °C/0 °C)	0.9289	31.77	8.82
Іспанія	36.94	10.26	(0 °C/0 °C)	0.9289	34.31	9.53
Німеччина (гази типу L)**	30.24	8.40	(25 °C/0 °C)	0.9313	28.16	7.82
Німеччина (гази типу H)**	36.00	10.00	(25 °C/0 °C)	0.9313	33.53	9.31
Швейцарія	38.52	10.70	(15 °C/ 15 °C)	0.9818	37.82	10.51
Австрія	35.64	9.90	?	1.0000	35.64	9.90
Італія	34.95	9.71	(15 °C/ 15 °C)	0.9818	34.32	9.53
Бельгія	38.88	10.80	(25 °C/0 °C)	0.9313	36.21	10.06
Чехія	33.84	9.40	(15 °C/ 15 °C)	0.9818	33.23	9.23
Польща	37.98	10.55	(25 °C/0 °C)	0.9313	35.37	9.82
Ірландія	36.90	10.25	(15 °C/ 15 °C)	0.9818	36.23	10.06
Примітки: *Газ типу H: газ із високою теплотворною здатністю. Газ типу B: газ із низькою теплотворною здатністю. https://www.grtgaz.com/sites/default/files/2020-10/contrat-raccordement-injection-biomethane-CG.pdf **Газ типу L: газ із низькою теплотворною здатністю. Газ типу H: газ із високою теплотворною здатністю. https://www.bundesnetzagentur.de/SharedDocs/A_Z_Glossar/B/Brennwert%20(Gas).html						

Бар'єри для підключення біометану до мереж

Затримки з техумовами та підписанням технічної угоди про умови приймання-передачі біометану газорозподільною системою

Процес підписання технічної угоди з Оператором ГРС може займати більше 6 місяців

Потрібні зміни до Кодексу газорозподільних систем

Затвердження типової форми технічної угоди. Доцільно встановити граничний термін набрання чинності технічною угодою – не більше 30 календарних днів з моменту надання Оператором ГРС проекту технічної угоди

Бар'єри для підключення біометану до мереж

Обмежені технічні
можливості подачі
біометану у ГРС (особливо в
літній період)

У літній період споживання ПГ значно знижується, що призводить до зниження тиску у ГРС. Через це виробники біометану стикаються з технічними обмеженнями або повною неможливістю подачі газу в мережу

Потрібні зміни до Кодексу газорозподільних систем

Розробка пропозицій щодо фінансування встановлення компресорів, які зможуть перекачувати біометан з ГРС у ГТС («reverse flow compressors»)

Відсутність політики та технічного регулювання використання біометану на транспорті

Недостатня законодавче регулювання використання біометану як моторного палива

Включити до Енергетичної стратегії України цілі: 5–10% від обсягу природного газу, що використовується у транспорті до 2030 року. Цілі по кількості газових заправних станцій

Передбачити підтримку використання біометану для громадського транспорту та сільгосптехніки та розвитку мережі заправних станцій

Розробка технічних вимог щодо використання біометану як моторного палива (CNG і LNG)

Проблема розрахунків із виробниками електроенергії

Хронічна заборгованість
перед виробниками.
Недовіра інвесторів та
ризик для нових проєктів

Довіра інвесторів: Без прозорості та надійної системи оплати інвестори уникають нових проєктів

Фінансова сталість: Поточна модель фінансування через НЕК «Укренерго» є вразливою до коливань на ринку, судових рішень

Досвід ЄС: У деяких країнах застосовуються спеціальні фонди або банківські гарантії, що забезпечують повні та своєчасні розрахунки з виробниками ВДЕ

Проблема розрахунків із виробниками електроенергії. Вирішення

Нестабільність фінансових
розрахунків з боку ДП
«Гарантований покупець»

Гарантована стабільна оплата
виробникам електроенергії

Повне погашення боргів ДП
«Гарантований покупець» або його заміна
на іншу установу, яка зможе взяти на себе
зобов'язання з виплат виробникам ВДЕ

Гарантувати 100% оплату переможцям
аукціонів іншим способом (спец. фонд,
бюджет, державні, банківські гарантії
тощо)

Низька стартова ціна на аукціонах

Максимальний розмір
цінової пропозиції 12
євроцентів/кВт•год не
забезпечує окупності
проектів

Перегляд рівня стартових цін та
збільшення квот

Доопрацювання законопроекту №13219
у частині стимулювання виробництва
електроенергії з біогазу

Встановити диференційовані стартові ціни:
15 євроцентів/кВт•год для станцій >2 МВт
та 18 євроцентів/кВт•год для малих станцій

Низька стартова ціна на аукціонах. Пояснення

З урахуванням зростання вартості обладнання, інфляції, ризиків війни та вартості фінансування, проекти не можуть забезпечити прибутковості

Диференційований підхід: 15 євроцентів/кВт•год для станцій потужністю понад 2 МВт – з урахуванням ефекту масштабу та нижчої питомої вартості інвестицій; 18 євроцентів/кВт•год для малих станцій – через вищу вартість виробництва одиниці електроенергії, обмежений доступ до дешевих кредитів та потребу в підтримці децентралізованої генерації

Диференціювання сприятиме розвитку як великих, так і малих біогазових проєктів, забезпечуючи їх окупність, стимулюючи інвестиції, створення робочих місць у громадах та використання місцевої сировини

Визнання українського біометану в ЄС

Невизначеність щодо включення ГТС України до «взаємопов'язаної газової системи», яка визнається єдиною системою мас-балансу

Для зарахування біометану до національних цілей держав-членів ЄС за RED II/RED III, його постачання має здійснюватися через «взаємопов'язану газову систему» (interconnected gas network)

Це дозволяє країнам ЄС враховувати імпортований біометан як такий, що споживається на їхній території, навіть якщо фізично він використовується в іншому місці

На сьогодні немає офіційного підтвердження з боку Єврокомісії, що ГТС України є частиною «взаємопов'язаної системи»

Визнання українського біометану в ЄС

Невизначеність щодо включення ГТС України належить до «взаємопов'язаної газової системи», яка визнається єдиною системою мас-балансу

Визнання української ГТС частиною взаємопов'язаної системи забезпечить юридичну визначеність для учасників ринку

Це відкриє шлях для зарахування українського біометану до обов'язкових квот держав-членів ЄС

При цьому, український біометан має відповідати таким самим вимогам щодо сталості, зменшення викидів та простежуваності, як і біометан, вироблений у межах ЄС

Обмежений доступ українського біометану на ринок Німеччини

Невизначеність щодо
можливості зарахування
біометану з України до
системи квот на скорочення
викидів

Ініціювати офіційний діалог з урядом
Німеччини щодо визнання українського
біометану

Запропонувати зміни до німецького
законодавства, які визнають біометан з
країн-учасниць Енергетичного
Співтовариства та дозволять
зараховувати його до GHG-квот

Аргументувати позицію рішеннями Суду
ЄС, сертифікацією ISCC/RedCert та
обґрунтуванням недискримінації у торгівлі

Відсутність прозорого механізму ціноутворення на біомасу

Складно укласти довгострокові контракти на постачання сировини

Створення прозорого, передбачуваного ринку твердої біомаси, в тому числі сільськогосподарської. Започаткування «біржі біомаси»

Доопрацювання та прийняття проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку електронної торгівлі альтернативними видами палива №8052 від 19.09.2022

Проблеми вирощування енергетичних рослин

Необхідні законодавчі зміни
для стимулювання
вирощування енергетичних
рослин

Відсутність терміну «енергетичні рослини» в законодавстві. Уведення визначення терміну «енергетичні рослини» в законодавство України (прийняття проєкту закону №12058 від 24.09.2024 року, яким це передбачено)

Недостатній строк договору оренди землі для вирощування енергетичних рослин

Проблеми вирощування енергетичних рослин

Необхідні законодавчі зміни
для стимулювання
вирощування енергетичних
рослин

Збільшення строку договору оренди землі
для вирощування енергетичних рослин до
20 років (у законопроекті – 10 років)

Висока орендна плата за землю у разі
вирощування енергетичних рослин.
Встановлення за деградовані і
малопродуктивні сільськогосподарські
угіддя державної та комунальної форми
власності граничного розміру орендної
плати у разі вирощування на них
енергетичних рослин

Інституційна підтримка

Для подолання бар'єрів та розвитку галузі пропонуємо

Розробити Стратегію та План дій з розвитку біогазу й біометану (або внесення змін до існуючих документів)

Створити постійно діючу робочу групу за участі відповідальних органів та виробників біогазу та біометану для опрацювання зазначених проблемних питань сектору

Підписати Меморандум про співпрацю між Міністерством аграрної політики та продовольства і БАУ

Створення реєстру біометану. Пропозиції

Запуск функціонування
реєстру біометану в Україні

Лише після синхронізації українського
реєстру біометану з Union Database

Визнання Європейським Союзом гарантій
походження біометану, виданих в Україні,
шляхом підписання угоди між
Європейським Союзом та Україною

Запровадження Реєстру біометану в
Україні без виконання вищенаведеного
виключить можливість здійснення
експорту біометану з України на
європейський ринок

Створення реєстру біометану. Пояснення

Запуск функціонування
реєстру біометану в Україні

ЄС визнає лише ті гарантії походження, які зареєстровані або сумісні з UDB. Без офіційного взаємного визнання на рівні Україна-ЄС українські ГП не матимуть юридичної сили на ринку ЄС

Це унеможливить експорт українського біометану, обмежуючи доступ до преміальних європейських ринків

Наслідок – зниження інвестиційної привабливості сектору й неможливість для українських виробників конкурувати на рівних умовах з європейськими

UABIO

Біоенергетична асоціація
України
uabio.org

uabio.org

+49 151 401 52557
+380 97 780 38 58

e-mail: info@uabio.org

Гелетуха Георгій, д.т.н.,
Голова правління
Біоенергетичної асоціації
України
geletukha@uabio.org